तदानीमात्मरहिताः केवला अवयवा एव स्युः। तस्मादाग्नेयेन सह पूर्व्वाणि त्रीणि हवींषि निरूप्याणि। तथा सति यज्ञस्य सावयवत्वं सात्मत्वञ्च सम्पद्यते॥

अथानुनिर्वाप्यं हविर्विधत्ते। "उभयं वा एतस्येन्द्रियं वीर्यमाप्यते [४] योऽग्निमाधत्ते। ऐन्द्राग्नमेकादशकपालमनुनिर्वपेत्। आदित्यञ्चरुम्। इन्द्राग्नी वै देवानामयातयामानौ। ये एव देवते अयातयाम्नी। ताभ्यामेवास्मा इन्द्रियं वीर्य्यमवरुन्धे। आदित्यो भवति। इयं वा अदितिः। अस्यामेव प्रतितिष्ठति" इति। अग्निमादधानस्येन्द्रियवीर्य्यस्य प्राप्त्या भवितव्यम्। अतस्तत्सिद्ध्यर्थमिन्द्राग्निदेवताकं पुरोडाशमनुनिर्वपेत्। देवानां मध्ये इन्द्राग्न्योरगतसारत्वात् तत्प्रसादेनेन्द्रियवीर्य्यप्राप्तिर्भवति। अगतसारत्वञ्चानयोर्जैत्वादवगन्तव्यम्। जयश्च राजसूयप्रकरणे पठ्यते। "देवा वा ओषधीष्वाजिमयुः। ता इन्द्राग्नी उदजयताम्" इति। आदित्यचरुर्निर्वापेण भूम्यां प्रतितिष्ठति। भूमेरखण्डनीयत्वेनादितित्वात्॥

अस्य चरोः सहकारिद्रव्यं घृतं विधत्ते। "धेन्वै वा एतद्रेतः [५] यदाज्यम्। अनडुहस्तण्डुलाः। मिथुनमेवावरुन्धे। घृते भवति। यज्ञस्यालूक्षान्तत्वाय" इति। आज्यस्य धेनुनिष्पाद्यत्वात्तद्रेतस्त्वम्। तण्डुलानाञ्चानडुहाक्षष्टायां भूमौ निष्पाद्यत्वात्तद्रेतस्त्वम्। अत उभयमेलने सति मिथुनं सम्पद्यते। तस्माच्चरुनिष्पत्तये घृते तण्डुलाः प्रक्षेप्तव्याः। एतेन घृतेन यज्ञस्य अलूक्षान्तत्वं सम्पद्यते। लूक्षो रूक्षः स्नेहरहितः परुषः तद्विपरी-